

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീബ്രഹ്മേ പുരാണേ ഇന്ദ്രദുക്ല കൃതാ

॥ ശ്രീ ഭഗവത്സ്മൃതിഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ശ്രീ ഭഗവത്സ്തുതിഃ ॥

വാസുദേവ നമസ്തേന്ത്യ നമസ്തേ മോക്ഷകാരണ |
ത്രാഹി മാം സർവലോകേശ ജൻമസംസാരസാഗരാത് ॥ 1 ॥

നിർമലാംബരസങ്കാശ നമസ്തേ പുരുഷോത്തമ |
സങ്കർഷണ നമസ്തേന്ത്യ ത്രാഹി മാം ധരണീധര ॥ 2 ॥

നമസ്തേ ഹേമഗർഭാഭ നമസ്തേ മകരധ്വജ |
രതികാന്ത നമസ്തേന്ത്യ ത്രാഹി മാം സംവരാന്തക ॥ 3 ॥

നമസ്തേഞ്ജനസങ്കാശ നമസ്തേ ഭക്തവത്സല |
അനിരുദ്ധ നമസ്തേന്ത്യ ത്രാഹി മാം വരദോ ഭവ ॥ 4 ॥

നമസ്തേ വിബുധാവാനസ നമസ്തേ വിബുധപ്രിയ |
നാരായണ നമസ്തേന്ത്യ ത്രാഹി മാം ശരണാഗതം ॥ 5 ॥

നമസ്തേ ബലിനാം ശ്രേഷ്ഠ നമസ്തേ ലാംഗലായുധ |
ചതുർമുഖ ജഗദ്ധാമ ത്രാഹി മാം പ്രപിതാമഹ ॥ 6 ॥

നമസ്തേ നീലമേഘാഭ നമസ്തേ ത്രിദശാർചിത |
ത്രാഹി വിഷ്ണോ ജഗന്നാഥ മഗ്നം മാം ഭവസാഗരേ ॥ 7 ॥

പ്രലയാനലസങ്കാശ നമസ്തേ ദിതിജാന്തക |
നരസിംഹ മഹാവിര്യ ത്രാഹി മാം ദീപ്തലോചന ॥ 8 ॥

യഥാ രസാതലാദുർവീ ത്വയാ ദംശ്രോദ്ധ്യതാ പുരാ |
തഥാ മഹാവരാഹസ്ത്വം ത്രാഹി മാം ദുഃഖസാഗരാത് ॥ 9 ॥

തവൈതാ മൂർതയഃ കൃഷ്ണ വരദാഃ സംസ്കൃതാ മയാ |
തവേമേ ബലദേവാദ്യാഃ പൃഥഗ്രൂപേണ സംസ്ഥിതാഃ || 10 ||

അംഗാനി തവ ദേവേശ ഗരുത്താദ്യാസ്തഥാ പ്രഭോ |
ദിക്പാലാഃ സായുധാശ്ചൈവ കേശവാദ്യാസ്തഥാച്യുത || 11 ||

യേ ചാന്യേ തവ ദേവേശ ദേദാഃ പ്രോക്താ മനീഷിഭിഃ |
ത്യേപി സർവേ ജഗന്നാഥ പ്രസന്നായതലോചന || 12 ||

മയാർചിതാഃ സ്കൃതാഃ സർവേ തഥാ യുയം നമസ്കൃതാഃ |
പ്രയച്ഛത വരം മഹ്യം ധർമകാമാർഥമോക്ഷദം || 13 ||

ദേദാസ്തേ കീർത്തിതാ യേ തു ഹരേ സങ്കർഷണാദയഃ |
തവ പുജാർഥസംഭൂതാസ്തതസ്ത്വയി സമാശ്രിതാഃ || 14 ||

ന ദേദസ്തവ ദേവേശ വിദ്യതേ പരമാർഥതഃ |
വിവിധം തവ യദ്രൂപമുക്തം തദുപചാരതഃ || 15 ||

അദ്വൈതം ത്യാം കഥം ദ്വൈതം വക്തും ശക്നോതി മാനവഃ |
ഏകസ്ത്വം ഹി ഹരേ വ്യാപീ ചിത്ത്വഭാവോ നിരഞ്ജനഃ || 16 ||

പരമം തവ യദ്രൂപം ഭാവാഭാവ വിവർജിതം |
നിർലേപം നിർഗുണം ശ്രേഷ്ഠം കൂടസ്ഥമചലം ധുവം || 17 ||

സർവോപാധിവിനിർമുക്തം സത്താമാത്രവ്യവസ്ഥിതം |
തദ്ദേവാശ്ച ന ജാനന്തി കഥം ജാനാദ്യഹം പ്രഭോ || 18 ||

അപരം തവ യദ്രൂപം പീതവസ്ത്രം ചതുർഭുജം |
ശംഖചക്രഗദാപാണിമുകുടാംഗദധാരിണം || 19 ||

ശ്രീവത്സോരസ്തസംയുക്തം വനമാലാവിഭൂഷിതം |
തദർചയന്തി വിബുധാ യേ ചാന്യേ തവ സംശ്രയാഃ || 20 ||

ദേവദേവ സുരശ്രേഷ്ഠ ഭക്താനാമഭയപ്രദ |
ത്രാഹി മാം പദ്മപത്രാക്ഷ മഗ്നം വിഷയസാഗരേ || 21 ||

നാൻയം പശ്യാമി ലോകേശ യസ്യാഹം ശരണം വ്രജേ |
ത്യാമൃതേ കമലാകാന്ത പ്രസീദ മധുസൂദന || 22 ||

ജരാവ്യാധിശതൈർയക്തോ നാനാദുഃഖൈർനിപീഡിതഃ |
ഹർഷശോകാൻവിതോ മുഃഘഃ കർമപാശൈഃ സുയന്ത്രിതഃ || 23 ||

പതിത്യാഹം മഹാരൗദ്ര ഘോരേ സംസാരസാഗരേ |
വിഷമോദകദുഷ്കാരേ രാഗദ്വേഷത്യാഷാകുലേ || 24 ||

ഇന്ദ്രിയാവർതഗംഭീരേ തൃഷ്ണാശോകോർമിസങ്കുലേ |
നിരാശ്രയേ നിരാലംബേ നിഃസാര്യേത്യന്തചഞ്ചലേ || 25 ||

മായയാ മോഹിതസ്തുത്ര ഭ്രമാമി സുചിരം പ്രഭോ |
നാനാജാതിസഹസ്രേഷു ജായമാനഃ പുനഃ പുനഃ || 26 ||

മയാ ജൻമാന്യനേകാനി സഹസ്രാൺയയുതാനി ച |
വിവിധാന്യനുഭൂതാനി സംസാര്യേസ്മിജ്ജനാർദന || 27 ||

വേദാഃ സാംഗാ മയാധീതാഃ ശാസ്ത്രാണി വിവിധാനി ച |
ഇതിഹാസപുരാണാനി തഥാ ശിൽപാന്യനേകശഃ || 28 ||

അസന്തോഷാശ്ച സന്തോഷാഃ സഞ്ചയാപചയാ വ്യയാഃ |
മയാ പ്രാപ്താ ജഗന്നാഥ ക്ഷയവൃദ്ധ്യക്ഷയേതരാഃ || 29 ||

ഭാർയാരിമിത്രബന്ധുനാം വിധോഗാഃ സംഗമാസ്തഥാ |
പിതരോ വിവിധാ ദൃഷ്ടാ മാതരശ്ച തഥാ മയാ || 30 ||

ദുഃഖാനി ചാനുഭൂതാനി യാനി സൗഖ്യാന്യനേകശഃ |
പ്രാപ്താശ്ച ബാധവാഃ പുത്രാ ഭ്രാതരോ ഇണാതയസ്തഥാ || 31 ||

മയോഷിതം തമാ സ്ത്രീണാം കോഷ്യേ വിൺമുത്രപിച്ഛലേ |
ഗർഭവാസേ മഹാദുഃഖമനുഭൂതം തമാ പ്രഭോ || 32 ||

ദുഃഖാനി യാൻയനേകാനി ബാൽയയൗവനഗോചരേ |
വാർധകേ ച ഹൃഷീകേശ താനി പ്രാപ്താനി വൈ മയാ || 33 ||

മരണേ യാനി ദുഃഖാനി യമമാർഗേ യമാലയേ |
മയാ താൻയനുഭൂതാനി നരകേ യാതനാസ്തഥാ || 34 ||

കൃമികീടദ്രുമാണാം ച ഹസ്ത്യശ്ചമൃഗപക്ഷിണാം |
മഹിഷോഘ്രഗവാം ചൈവ തമാൻയേഷാം വനൗകസാം || 35 ||

ദ്വിജാതീനാം ച സർവേഷാം ശൂദ്രാണാം ചൈവ യോനിഷു |
ധനീനാം ക്ഷത്രിയാണാം ച ദരിദ്രാണാം തപസ്വിനാം || 36 ||

നൃപാണാം നൃപഭൃത്യാനാം തമാൻയേഷാം ച ദേഹിനാം |
ഗൃഹേഷു തേഷാമുത്പന്നോ ദേവ ചാഹം പുനഃ പുനഃ || 37 ||

ഗതോസ്ത്വി ദാസതാം നാഥ ഭൃത്യാനാം ബഹുശോ നൃണാം |
ദരിദ്രത്വം ചേശ്വരത്വം സ്വാമിത്വം ച തഥാ ഗതഃ || 38 ||

ഹതോ മയാ ഹതാശ്ചാൻയേ ഘാതിതോ ഘാതിതാസ്തഥാ |
ദത്തം മമാൻയൈരൻയേദ്യോ മയാ ദത്തമനേകശഃ || 39 ||

പിതൃമാതൃസുഹൃദ്ഭാതൃകലത്രാണാം കൃതേന ച |
ധനീനാം ശ്രോത്രിയാണാം ച ദരിദ്രാണാം തപസ്വിനാം || 40 ||

ഉക്തം ദൈൻയം ച വിവിധം തൃക്ത്യാ ലജ്ജാം ജനാർദന |
ദേവതിർയങ്മനുഷ്യേഷു സ്ഥാവരേഷു ചരേഷു ച || 41 ||

ന വിദ്യതേ തഥാ സ്ഥാനം യത്രാഹം ന ഗതഃ പ്രഭോ |
കദാ മേ നരകേ വാസഃ കദാ സ്വർഗേ ജഗത്പതേ || 42 ||

കദാ മനുഷ്യലോകേഷു കദാ തിര്യഗ്ഗതേഷു ച |
ജലയന്ത്രേ യഥാ ചക്രേ ഘടി രജ്ജുനിബന്ധനാ || 43 ||

യാതി ചോർധ്യമധശ്ചൈവ കദാ മധ്യേ ച തിഷ്ഠതി |
തഥാ ചാഹം സുരശ്രേഷ്ഠ കർമ്മരജ്ജുസമാവൃതഃ || 44 ||

അധശ്ചോർധ്യം തഥാ മധ്യേ ഭ്രമൻ ഗച്ഛാമി യോഗതഃ |
ഏവം സംസാരചക്രേസ്മിൻ ദൈരവേ രോമഹർഷണേ || 45 ||

ഭ്രമാമി സുചിരം കാലം നാന്തം പശ്യാമി കർഹിച്ചിത് |
ന ജാനേ കിം കരോമ്യദ്യ ഹരേ വ്യാകുലിതേന്ദ്രിയഃ || 46 ||

ശോകത്യഷ്ട്വാദിഭൂതോഽഹം കാന്ദിശീകോ വിചേതനഃ |
ഇദാനീം ത്യാമഹം ദേവ വിഹൃലഃ ശരണം ഗതഃ || 47 ||

ത്രാഹി മാം ദുഃഖിതം കൃഷ്ണ മഗ്നം സംസാരസാഗരേ |
കൃപാം കുരു ജഗന്നാഥ ഭക്തം മാം യദി മൻയസേ || 48 ||

ത്വദ്യുതേ നാസ്തി മേ ബന്ധൂർയോഽസൗ ചിന്താം കരിഷ്യതി |
ദേവ ത്യാം നാമമാസാദ്യ ന ഭയം മ്യേന്തി കുത്രചിത് || 49 ||

ജീവിതേ മരണേ ചൈവ യോഗക്ഷേമേഽഥവാ പ്രഭോ |
യേ തു ത്യാം വിധിവദേവ നാർചയന്തി നരാധമാഃ || 50 ||

സുഗതിസ്തു കഥം തേഷാം ദവേത്സംസാരബന്ധനാത് |
കിം തേഷാം കുലശീലേന വിദ്യയാ ജീവിതേന ച || 51 ||

യേഷാം ന ജായതേ ഭക്തിർജഗദ്യാതരി കേശവേ |
പ്രകൃതിം ത്യാസുരീം പ്രാപ്യ യേ ത്യാം നിന്ദന്തി മോഹിതാഃ || 52 ||

പതന്തി നരകേ ഘോരേ ജായമാനാഃ പുനഃ പുനഃ |
ന തേഷാം നിഷ്ഠൃതിസ്തസ്മാദ്വിദ്യതേ നരകാർണവാത് || 53 ||

യേ ദുഷയന്തി ദുർവൃത്താസ്ത്യാം ദേവ പുരുഷായമാഃ |
യത്ര യത്ര ദേവേജ്ജൻമ മമ കർമനിബന്ധനാത് || 54 ||

തത്ര തത്ര ഹരേ ഭക്തിസ്ത്വയി ചാസ്തു ദുഃഖാ സദാ |
ആരാധ്യ ത്യാം സുരാ ദൈത്യാ നരാശ്ചാന്യേപി സംയതാഃ || 55 ||

അവാപുഃ പരമാം സിദ്ധിം കസ്ത്യാം ദേവ ന പുജയേത് |
ന ശക്നുവന്തി ബ്രഹ്മാദ്യാഃ സ്തോതും ത്യാം ത്രിദശാ ഹരേ || 56 ||

കഥം മാനുഷബുദ്ധ്യാഹം സ്തൗമി ത്യാം പ്രകൃതേഃ പരം |
തഥാ ചാജ്ഞാനഭാവേന സംസ്തുതോസി മയാ പ്രഭോ || 57 ||

തത്ക്ഷമസ്യാപരാധം മേ യദി ത്വേസ്തി ദയാ മയി |
കൃതാപരാധ്യേപി ഹരേ ക്ഷമാം കുർവന്തി സാധവഃ || 58 ||

തസ്മാത്പ്രസീദ ദേവേശ ഭക്തസ്സേഹം സമാശ്രിതഃ |
സ്തുതോസി യൻമയാ ദേവ ഭക്തിഭാവേന ചേതസാ |
സാംഗം ദവതു തത്സർവം വാസുദേവ നമോസ്തു തേ || 59 ||

ബ്രഹ്മോവാച

ഇത്ഥം സ്തുതസ്തദാ തേന പ്രസന്നോ ഗരുഡധ്വജഃ |
ദദൗ തസ്മൈ മൂനിശ്രേഷ്ഠാഃ സകലം മനസേപ്പിതം || 60 ||

യഃ സംപൂജ്യ ജഗന്നാഥം പ്രത്യഹം സ്തൗതി മാനവഃ |
സ്തോത്രേണാനേന മതിമാൻ സ മോക്ഷം ലഭതേ ധ്രുവം || 61 ||

ത്രിസന്ധ്യം യോ ജപേദ്വിദ്വാനിദം സ്തോത്രവരം ശചിഃ |
ധർമം ചാഥം ച കാമം ച മോക്ഷം ച ലഭതേ നരഃ || 62 ||

യഃ പരോച്ഛുണ്യയാദ്വാപി ശ്രാവയേദ്വാ സമാഹിതഃ |
സ ലോകം ശാശ്വതം വിഷ്ണോർയാതി നിർധൂതകൽമഷഃ || 63 ||

ധന്യം പാപഹരം ചേദം ഭുക്തിമുക്തിപ്രദം ശിവം |
ഗുഹ്യം സുദുർലഭം പുണ്യം ന ദേയം യസ്യ കസ്യചിത് || 64 ||

ന നാസ്തികായ മുർഖായ ന കൃതഘ്നായ മാനിനേ |
ന ദുഷ്ടമതയേ ദദ്യാന്നാഭക്തായ കദാചന || 65 ||

ദാതവ്യം ഭക്തിയുക്തായ ഗുണശീലാൻവിതായ ച |
വിഷ്ണുഭക്തായ ശാന്തായ ശ്രദ്ധാനുഷ്ഠാനശാലിനേ || 66 ||

ഇദം സമസ്താഘവിനാശഹേതുഃ
കാരുണ്യസംഗുണം സുഖമോക്ഷദം ച |
അശേഷവാംശരാഹലദം വരിഷ്ഠം
സ്തോത്രം മയോക്തം പുരുഷോത്തമസ്യ || 67 ||

യേ തം സുസൂക്ഷ്മം വിമലാ മുരാരിം
ധ്യായന്തി നിത്യം പുരുഷം പുരാണം |
തേ മുക്തിദാജഃ പ്രവിശന്തി വിഷ്ണും
മന്ത്രൈർയഥാജ്യം ഹൃതമധ്യാഗ്നൗ || 68 ||

ഏകഃ സ ദേവോ ദവദുഃഖഹന്താ
പരഃ പരേഷാം ന തതോസ്തി ചാന്യത് |
ദ്രഷ്ടാ സ പാതാ സ തു നാശകർതാ
വിഷ്ണുഃ സമസ്താവിലസാരഭൂതഃ || 69 ||

കിം വിദ്യാ കിം സ്വഗുണൈശ്ച തേഷാം
യജ്ഞൈശ്ച ദാനൈശ്ച തപോദിരുഗ്രൈഃ |
യേഷാം ന ഭക്തിർഭവതീഹ കൃഷ്ണേ
ജഗദ്ഗുരൗ മോക്ഷസുഖപ്രദേ ച || 70 ||

ലോകേ സ ധന്യഃ സ ശുചിഃ സ വിദ്വാൻ
മഖൈസ്തപോഭിഃ സ ഗുണൈർവരിഷ്ടഃ |
ഇതാതാ സ ദാതാ സ തു സത്യവക്താ
യസ്യാസ്തി ഭക്തിഃ പുരുഷോത്തമാഖ്യേ || 71 ||

|| ഇതി ശ്രീ ഭഗവത്സ്മൃതിഃ സമാപ്താ ||